

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-369/2026-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužiteljice Nadice Hošnjak, Ljudevita Gaja 23, Donje Vratno, OIB: 93353061788, zastupane po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Petrić i partneri d.o.o. Varaždin, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka dioničko društvo, Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB:87939104217, zastupanog po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 28. rujna 2026., u prisutnosti punomoćnika stranaka, 30. rujna 2026. kao dana donošenja i objave presude,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB: 87939104217 da tužiteljici Nadici Hošnjak, Ljudevita Gaja 23, Donje Vratno, OIB: 93353061788 isplati iznos od 299,86 EUR (dvjesto devedeset devet eura i osamdeset šest centi) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom po stopi određenoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja na pojedine iznose teče kako slijedi:

- na iznos od 95,89 EUR od 24. ožujka 2006. godine, pa do isplate,
 - na iznos od 203,97 EUR od 24. ožujka 2006. godine, pa do isplate,
- sve u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka dioničko društvo, Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB:87939104217 da tužiteljici Nadici Hošnjak, Ljudevita Gaja 23, Donje Vratno, OIB: 93353061788 naknadi troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 286,64 EUR (dvjesto osamdeset šest eura i šezdeset četiri centa) zajedno sa zakonskim zateznim kamata od dana donošenja ove presude 30. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška odbija se u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je podnijela tužbu protiv tuženika radi isplate novčanog iznosa koji je prema navodima tužbe više platila tuženiku na temelju sklopljenog ugovora o kreditu zbog primjene ugovornih odredbi o plaćanju naknade za obradu zahtjeva i

administraciju kredita te naknadi za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva. U tužbi navodi da je kao korisnik kredita sklopila s pravnim prednikom tuženika VOLKSBANK d.d. 23. ožujka 2006. godine Ugovor o kreditu broj 707740. Pravni sljednik društva VOLKSBANK d.d., Nova hrvatska banka d.d. pripojen je društvu HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Jurišićeva ulica 4, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod MBS 080010698, OIB: 87939104217, EUID HRSR.080010698, na temelju Ugovora o pripajanju od 1. ožujka 2023. Ugovorom o kreditu tuženik je tužiteljici stavio na raspolaganje iznos od 14.098,00 CHF u protuvrijednosti kuna po kupovnom tečaju za devize tuženika važećem na dan korištenja kredita. Rok vraćanja kredita iznosio je 84 mjeseci i to na način da se kredit otplaćuje u 84 jednakih mjesečnih anuiteta prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio Ugovora, uz promjenjivu kamatnu stopu. Člankom 6.1. Ugovora o kreditu propisano je da tuženik ima pravo na naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita u iznosu od 1,10% od iznosa kredita, minimalno 500,00 kn, jednokratno, i da se ista naplaćuje na dan puštanja kredita u tečaj. Tužiteljica je prilikom isplate kredita tuženiku platila naknadu za obradu kredita sukladno citiranom čl. 6.1. Ugovora o kreditu. Člankom 6.2. Ugovora o kreditu propisano je da tuženik ima pravo na naknadu za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva, jednokratnu uplatu premijske stope u visini 1,95% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan puštanja kredita u tečaj. Tužiteljica je tuženiku platila naknadu za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva sukladno citiranom čl. 6.12 Ugovora o kreditu. Tužiteljica se prije podnošenja ove tužbe obratila tuženiku radi pribave podataka o točnom iznosu koji je platila na ime naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita te na ime naknade za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva. Tuženik ju je obavijestio da je prilikom isplate kredita tuženiku platila naknadu za obradu kredita u iznosu od 722,45 kn (95,89 EUR) i naknadu za osiguranje kredita u iznosu od 1.536,81 kn (203,97 EUR). Tuženik je iznose navedene u točki 5. ove tužbe od tužiteljice stekao bez valjane pravne osnove. Naime, i naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita, kao i naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva od tužiteljice su naplaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredaba. Odredba čl. 6.1. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena jednokratna naknada za obradu kredita protivna je prisilnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu, kao i odredbama čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u vrijeme izvršavanja dijela obveza tužiteljice po Ugovoru o kreditu. O navedenoj odredbi tužiteljica s tuženikom nije pojedinačno pregovarala te tužiteljici nije jasno i nedvosmisleno prezentirano u čemu se sastoje stvarni troškovi tuženika koji se podmiruju iz tih usluga. Stoga je predmetna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka na štetu tužiteljice kao potrošača. Posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe je ništetnost (članak 87. st. 1. ZZP/03 i čl. 102. st. 1. ZZP/07). Osim što je protivna citiranim odredbama ZZP/03 i ZZP/07 kao *lex specialis*, odredba je protivna osnovnim načelima obveznog prava, ravnopravnosti sudionika, dužnosti suradnje i zabrane zlouporabe prava. O ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita već se izjasnila najviša sudbena instanca u Republici Hrvatskoj, Vrhovni sud RH u svojoj presudi od 13. veljače 2024. godine, poslovni broj: Rev-673/2023-2. Isto tako, i odredba čl. 6.2. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena jednokratna naknada za osiguranje kredita, protivna je prisilnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu, kao i odredbama

čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u vrijeme izvršavanja dijela obveza tužiteljice po Ugovoru o kreditu. Ugovorena obveza tužiteljice na plaćanje naknade za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva određena je unaprijed od strane tuženika u postotku od 1,95%, bez mogućnosti tužiteljice da utječe na sadržaj navedene ugovorne odredbe ili da o istoj pojedinačno pregovara. Riječ je o unaprijed formuliranoj ugovornoj odredbi tuženika sadržanoj u standardiziranom ugovoru, pri čemu tužiteljica nije imala stvarnu mogućnost pregovarati o obvezi plaćanja naknade, o sklapanju ugovora o osiguranju i uvjetima tog ugovora, niti je o bilo kojoj navedenoj okolnosti uopće obaviještena prilikom sklapanja Ugovora o kreditu. Uvjeti osiguranja osiguranja određeni su jednostrano od strane tuženika i osiguratelja koji je isti izabrao, bez da je tužiteljici o tome predložena ikoja informacija. Isto tako, naknada za osiguranje definirana je u unaprijed određenom postotku, iz čega jasno proizlazi da se nije radilo o individualno ugovorenoj naknadi, već o standardiziranom trošku nametnutom potrošaču kao preduvjetu za sklapanje ugovora o kreditu. Tužiteljici prije sklapanja Ugovora o kreditu nije uručen niti prezentiran Ugovor o osiguranju na koji se poziva članak 6.2. Ugovora o kreditu, nisu joj uručeni uvjeti osiguranja, slijedom čega tužiteljica nije bila upoznata s pravima i obvezama koje proizlaze iz navedenog odnosa. Tužiteljici nije bio poznat opseg osiguranja, uvjeti i trajanje osiguranja niti uvjeti eventualnog prestanka osiguranja. Takvim postupanjem tuženik je postupio protivno načelu savjesnosti i poštenja te načelu transparentnosti ugovornih odredbi, budući da tužiteljici nisu pružene jasne i potpune informacije temeljem kojih bi mogla donijeti informiranu odluku o preuzimanju predmetne financijske obveze. Tužiteljica kao potrošač nije mogla sagledati stvarni ekonomski značaj i financijske posljedice predmetne ugovorne odredbe, osobito imajući u vidu da joj nije objašnjeno temeljem kojih kriterija je naknada određena upravo u ugovorenom postotku, što je konkretna protučinidba za navedeno plaćanje, niti postoji li mogućnost sklapanja kredita bez predmetnog osiguranja. Budući da tužiteljica s tuženikom o navedenoj odredbi nije pojedinačno pregovarala niti su istoj prije sklapanja ugovora pružene potpune i jasne informacije o naravi i trošku osiguranja, predmetna odredba kojom je ugovorena obveza plaćanja naknade za osiguranje predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu te je kao takva ništetna. Sukladno članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora. Na temelju čl. 1111. st. 1. ZOO-a, kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema čl. 1115. ZOO-a, kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Odredbe Ugovora o kreditu u pogledu kojih tužiteljica podnosi ovu tužbu samo su jedne od većeg broja nepoštenih ugovornih odredbi čiji sadržaj je tuženik nametnuo tužiteljici. S time u vezi tužiteljica ističe da su odredbe Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu po tužbi tužiteljice pravomoćno ustanovljene ništetnima presudom Općinskog suda u Varaždinu broj P-126/2025-16 od 9. prosinca 2025. Stoga podnosi ovu tužbu i predlaže da sud usvoji postavljene tužbeni zahtjev.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi da smatra kako je tužba u cijelosti neosnovana zbog čega ju osporava u cijelosti. Tvrdnje tužitelja da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu su neosnovane i neutemeljene. Prije upuštanja u

raspravljanje o osnovi tužbenog zahtjeva, tuženik stavlja prigovor zastare. Tuženik također dostavlja pravno mišljenje prof.dr.sc. Aleksandre Maganić, profesorice na Katedri građanskog procesnog prava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, od 2. 12. 2024., u kojem su razjašnjene pravne posljedice odluke u predmetima C 554/21, C-622/21 i C-727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral-Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. Naime, prema citiranom mišljenju, ako presuda u predmetu Hann Invest i dr. ima učinak prema svim nacionalnim sudovima (erga omnes) i ako djeluje retroaktivno (ex tunc) na pravna shvaćanja koja su donesena primjenom unutarnjeg mehanizma koju je Sud EU ocijenio protivnima s čl. 19. st. 1. podst. 2. UEU-a, onda je i rezultat toga unutarnjeg mehanizma, odnosno pravno shvaćanje protivno pravu EU. Međutim, promjena sudske prakse ne može se temeljiti na (obvezatnim) pravnim shvaćanjima koja bi bila protivna već postojećoj zakonskoj odredbi i koja bi to pitanje uređivala na posve nov način, dakle suprotno zakonu. U svakom slučaju, da prvostupanjski sud iz nekog razloga i ne prihvati tijek zastarnih rokova na koje je upućivao tuženik tijekom provedenog postupka te zastarni rok u ovoj žalbi, isti bi u tom slučaju, sukladno stajalištu iznesenom u presudi Vrhovnog suda RH Rev 2245/17 od 20. 3. 2018. trebao primijeniti zastarni rok koji počinje teći pravomoćnim okončanjem parnice Potrošač donošenjem presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ 7129 od 13. 6. 2014. (u odnosu na promjenjivost kamatne stope), odnosno presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-6632/17 od 14. 6. 2018. (u odnosu na vezanost glavnice kredita za CHF valutnu klauzulu). Tužitelj je predmetni parnični postupak pokrenuo tek 23.06.2026., pa tuženik prigovara zastari utuženih iznosa i to s nekoliko različitih osnova sukladno Zakonu o obveznim odnosima, ovisno o pravnoj kvalifikaciji potraživanja tužitelja. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjiv je zastarni rok iz odredbe članka 230. ZOO-a, koji propisuje da tražbine za naknadu štete zastarijevaju za 3 godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju u roku od 5 godina od kada je šteta nastala. Iako tužitelj nije dokazao osnovu tužbenog zahtjeva, a uzevši u obzir činjenicu da je predmetni Ugovor o kreditu broj 707740 sklopljen između tužitelja i prednika tuženika 23.3.2006. na iznos od 14.098,00 CHF, za očekivati je da je i subjektivni i objektivni rok za isplaćene naknade protekao. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjiv bi bio zastarni rok iz odredbe članka 226. ZOO-a koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Stoga sukladno članku 226. ZOO-a, tražbine povremenih davanja, a u što su izričito uključene i tražbine anuiteta, zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja. Slijedom navedenog, bilo bi nedopustivo da, primjerice, takve tražbine tuženika prema tužitelju zastarijevaju za tri godine, ali da tražbina tužitelja za povrat istoga zastarijeva u duljem roku. (iii) Stjecanje bez osnove Ako bi se zbog utvrđenja ništetnosti utvrdilo da se pak radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla. Takvo je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011. Pravna shvaćanja Iz pravnih shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske (VSRH), Visokog trgovačkog suda kao i brojnih županijskih presuda proizlaze razlozi zašto pravo na naknadu iz ugovora o kreditu podliježe zastari. Sukladno stajalištu Vrhovnog suda RH Rev-2245/17 od 20.3.2018. zastarni rokovi ponovno počeli teći pravomoćnim okončanjem parnice Potrošač, odnosno od dana 13.06.2014. dok se u presudama GŽ 744/2024 i GŽ 1095/2021, naglašava se da zastara potraživanja počinje teći od pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom

sporu, što ukazuje na to da je važno kada je donesena presuda koja utvrđuje ništetnost ugovornih odredbi. Stav je tuženika da je potraživanje tužitelja zastarjelo, jer isti je mogao i bio dužan, ako je smatrao da postoji pravo na naknadu štete koje potražuje u ovom postupku neovisno od kolektivnog spora, u zastarnim rokovima kako je to naprijed navedeno pokrenuti postupak za utvrđenje djelomične ništetnosti ugovora te ostvarivati zahtjev za naknadu štete u tom postupku, čime je isključivo tužitelj, a ne treća osoba, jedini mogao prekinuti tijek zastare (čl. 241.ZOO-a). Stoga, kolektivni spor, budući da nije predviđen odredbom čl. 241. ZOO niti bilo kojom drugom odredbom drugog zakona koja regulira prekid postupka, ne utječe na činjenicu da je potraživanje koje tužitelj potražuje ovom tužbom u trenutku podnošenja ove tužbe već zastarjelo. Osim toga VSRH smatra da sklapanjem Aneksa ugovora (konverzijom kredita iz CHF u EUR) banka ispunjava tužbeni zahtjev potrošača kako u pogledu utvrđenja ništetnosti obračuna promjenjivih kamata i Isplate preplaćenih iznosa, pa budući da je zahtjev već ispunjen kroz konverziju, ne postoji daljnji pravni temelj za dodatna potraživanja, pa se potrošaču ne priznaje pravni interes za daljnje tužbe. Tumačenje da potraživanja iz CHF kredita mogu nastaviti teći unedogled (od datuma svakog pojedinačnog anuiteta) dovelo bi do pravne nesigurnosti i potencijalne zlouporabe prava, a prema stajalištu VSRH, nakon zakonite konverzije kredita iz CHF u EUR: Smatra se da je banka ispunila tužbeni zahtjev. Ograničenje zastare štiti pravnu sigurnost i sprječava zlouporabu prava radi čega se ukazuje i na pravna mišljenja vezano uz spojene predmete Suda Europske unije C-554/21, C-622/21 i C 727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. Zaključno, o kojoj god pravnoj kvalifikaciji bi se u predmetnom slučaju radilo, zastara je svakako nastupila za tužiteljeva potraživanja. Unatoč tome, tuženik će se u nastavku opreza radi očitovati i na ostale navode tužitelja. Tuženik prije svega ističe da odredba o ulaznoj naknadi i odredba za osiguranje kredita propisuju jasne i nedvosmislene iznose naknada koji se imaju naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, odnosno drugim riječima ulazna naknada je izražena u točno naznačenom postotku od 1,10% na iznos kredita što čini tu odredbu lako uočljivom i razumljivom pa je utoliko i bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe, odnosno 1,95% na iznos glavnice uvećane za 20% za naknadu za osiguranje kredita. Za utvrđivanje nepoštenosti pojedine odredbe sukladno čl. 81. ZZP-a tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva te naposljetku da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja. Člankom 6. Ugovora jasno je propisano da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti temeljem Ugovora naknadu za administraciju i obradu kredita (čl. 6.1.) pri čemu je iznos te naknade jasno i razumljivo izražen u postotku od 1,10% od iznosa kredita, kao i platiti naknadu za osiguranje kredita (čl.6.2.) po premijskoj stopi od 1,95%. Apsurdno je tvrditi da bi ovakva odredba, naznačena na prvoj stranici ugovora o kreditu bila nerazumljiva ili teško uočljiva tužitelju. Dakle, već je samim pregledom Ugovora moguće zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke, jasna i lako uočljiva odredba. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivom mjestu, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Očito je stoga da se o naknadi za administraciju i

obradu kredita pregovaralo, prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijekom ugovorile primjenu Tarife te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. 6. Nadalje, odredbe o naknadi za administraciju i obradu kredita iz Ugovora su jasne, uočljive i lako razumljive. Da su odredbe jasne i uočljive nije i ne može biti dvojbeno, budući da su iste sastavni dio Ugovora i u njemu su izričito navedene. Postojanje i naplaćivanje naknade za obradu i administraciju kredita u vrijeme sklapanja Ugovora bila je uvriježena u praksi banaka te je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan pregovarati s tuženikom oko plaćanja spomenute naknade. Glede tvrdnje tužitelja da se o predmetnim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, kao što je već više puta navedeno, tužitelj ovu tvrdnju nije potkrijepio niti jednim dokazom. Tuženik nije niti pokušao dokazati da se radilo o formularnom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svaki ugovor o potrošačkom kreditu što ga tuženik sklapa ili je sklapao s potrošačem prilagođen je potrošaču s kojim se ugovor sklapa. pa se tako ugovori o kreditu između više potrošača razlikuju u bitnim sastojcima ugovora kao što su kamatna stopa, iznos glavnice, vrijeme otplate i drugim. Iz navedenog proizlazi ono što je već više puta navedeno, a to je da je tužitelj samo paušalno naveo svoje tvrdnje bez ikakvih dokaza. Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo je odredbom čl. 4. st. 2. Direktive propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robe, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene, dok je odredbom čl. 5. propisano da u slučaju ugovora u kojima se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Dakle, Direktiva propisuje tzv. načelo transparentnosti koje je razvijeno u praksi Suda EU kao načelo temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacija temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. Osim toga, ovdje valja ukazati i na odredbu čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača, a kojom odredbom je propisano da će sud prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Dakle, i Direktiva i ZZP propisuju kriterije temeljem kojih se ocjenjuje da li je određena ugovorna odredba poštena, što znači da je i u ovom konkretnom slučaju potrebno ispitati informacije koje su se pružile tužitelju kao potrošaču, ali i okolnosti koje su vrijedile prije i za vrijeme sklapanja ovog ugovora o kreditu. Prvenstveno što se tiče informacija koje je tuženik pružio tužitelju, tuženik ističe da je tužitelja u cijelosti informirao o njegovoj obvezi na plaćanje naknade za obradu kredita. Zbog činjenice da je tužitelj bio upoznat s obvezom plaćanja ulazne naknade te da je bio i upoznat s točno određenim iznosom koji mora podmiriti za ulaznu naknadu, Županijski sud u Zagrebu u presudi poslovnog broja GŽ 2101/2022-4 od 11. listopada 2022. preinačuje prvostupanjsku presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev te odbija u cijelosti tužbeni zahtjev s obrazloženjem: „Nije sporno da je tužiteljica bila upoznata sa visinom naknade za obradu kredita prije sklapanja Ugovora o kreditu u vezi sa čim je detaljno informirana o visini naknade koju plaća korisnik sa statusom klijenta odnosno bez statusa klijenta banke (sve prema Ponudi-list 18 spisa, dostavljene po tuženiku u kojoj se između ostalog određeno

navodi: "ISKORISTITE JOŠ POVOLJNIJE UVJETE ERSTE KREDITA-ostvarite status klijenta Erste banke otvaranjem tekućeg računa-prebacivanjem redovnih mjesečnih primanja", a nastavno su određeno navedeni svi uvjeti kredita za one koji imaju status klijenta i one koji nemaju taj status, tako da je uz ostalo jasno navedeno da prvi sa statusom klijenta plaćaju naknadu za obradu kredita u visini od 2%, a ostali bez tog statusa u visini od 3% od iznosa kredita). Ovo potvrđuje iskaz svjedokinje Maje Turković prema kojem su klijenti dolazili s ponudom u kojoj je, između ostalog, bila ponuđena po visini različita naknada za obradu kredita ovisno o tome je li klijent prebacio svoj račun u banku. U opisanim okolnostima, tuženik je dokazao svoje tvrdnje da se je pojedinačno pregovaralo o navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru (članak 81. stavak 4. ZZP/03), zbog čega tužbeni zahtjev nije osnovan." Dodatno glede naknade za osiguranje, tuženik ističe kako iz recentne sudske prakse nedvojbeno proizlazi kako je naknada za osiguranje kredita sastavni dio ugovora te predstavlja odredbu koja je uobičajeni sastojak ugovora o kreditu, te se odnosi na redovno i uobičajeno poslovanje banke. Potvrđuje to i presuda Općinskog suda u Požegi P-213/2019-31 od 14.9.2023. u kojoj sud zaključuje da je korisnik kredita mogao na vrlo lak način utvrditi koji novčani iznos je u obvezi platiti po osnovi jednokratne premije. S tim u vezi treba istaći da se u pravilu u ugovorima kao što je ovaj upravo na teret potrošača stavljaju troškovi, tj. na određene naknade koji su povezani s kreditorovom djelatnošću, a što znači da gotovo sve banke prilikom odobravanja kredita zahtijevaju da se na teret korisnika kredita uplaćuje određeni novčani iznos, a sve radi urednog osiguranja odobrenog kredita, tj. tražbine. Iako je kreditor unaprijed sastavio rečeni ugovor korisnik kredita je mogao lako i na lako provjerljiv način pročitati i protumačiti koji iznos jednokratne premije je u obvezi platiti kreditoru i bez ikakvih dvojbi i nejasnoća tužitelj je mogao procijeniti ekonomske posljedice dijela ove odredbe, onako kako je jasno i razumljivo napisana u ugovoru. Poziva se i na presudu Županijskog suda u Zagrebu GŽ-4146/2023-4 od 26.3.2024. Tužitelj u tužbi više puta ističe kako se tuženik koristio nepoštenom poslovnim praksom ugovarajući naknadu za odobrenje kredita, tzv. ulaznu klauzulu. Time je navodno tuženik doveo tužitelja u neravnopravni položaj jer tužitelj nije imao mogućnosti pregovaranja s tuženikom oko spomenute odredbe. Tuženik prije svega ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da je nedopuštena ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu. Sukladno odredbi članka 219. ZPP-a određeno je kako je svaka stranka dužna predložiti dokaze na kojima temelji svoje tvrdnje. Tužitelj je u tužbi naveo dva dokazna prijedloga, Ugovor o kreditu i saslušanje tužitelja. Iz samog Ugovora o kreditu se jasno može iščitati da se ovdje ne radi o prikrivenim odredbama već o jasnim, uočljivim i konkretno u postotku određenim parametrima, dok je dokaz iskazom svjedoka nevjerodostojan imajući u vidu svojstvo tužitelja kao stranke u postupku. Tužitelj je u svakom trenutku nakon što je pročitao ugovor i navedene odredbe mogao odustati od sklapanja. Iz svega navedenog proizlazi kako se tužitelj paušalno i bez osnove pozvao na one odredbe tada primjenjivog ZZP-a koje su mu odgovarale. U presudi Županijskog suda u Splitu broj GŽ 1215/2020, sud potvrđuje prvostupanjsku presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev postavljen na utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o obradi kredita i prijevremenoj otplati. Drugostupanjski sud navodi da ispravno ocjenjuje prvostupanjski sud da su odredbe ugovora koje se tiču naknade za obradu kredita i prijevremene otplate dovoljno jasne i razumljive odnosno uobičajene za Ugovor o kreditu iz citiranog razdoblja u bilo kojoj valuti te da su ih korisnici kredita mogli očekivati i to prema samoj

formulaciji teksta te da nije jasno što bi iz teksta ugovora korisniku kredita moglo biti upitno. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužitelj nije predložio niti jedan dokaz kojim bi dokazao suprotno. Sve navedeno može biti sankcionirano jedino odlukom kojom sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik napominje da tužitelj nije dokazao niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže naslovnom sudu da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i obveže tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka. Hrvatska poštanska banka d.d. Po punomoćniku

3. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: ugovor o kreditu od 4. studenoga 2003. (na stranicama 7-11 spisa), potvrda banke od 18. kolovoza 2006. (na stranici 12 spisa), dopis banke od 13. veljače 2026. (na stranici 13 spisa), dokumentacija predana uz tužbu (na stranicama 14-59 spisa), dokumentacija predana uz odgovor na tužbu (na stranicama 74-136 spisa), dokumentacija predana uz podnesak tuženika od 26. svibnja 2026. (na stranicama 144-161 spisa) te je saslušana tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja.

4. Predmet spora je zahtjev za utvrđenje ništetnom odredbe ugovora o potrošačkom kreditu koji su stranke sklopile 23. ožujka 2006., i to u dijelu kojim su ugovorene naknada za obradu i osiguranje kredita, pa posljedično tome i zahtjev za vraćanje novčanog iznosa koju je tužiteljica tuženiku platila na ime tih naknada. S obzirom na to da tužiteljica tužbom nije postavila i deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi o naknadi za obradu i osiguranje kredita, sud je o pitanju ništetnosti tih ugovornih odredbi, a što je pretpostavka za odlučivanje o kondemnatornom tužbenom zahtjevu, odlučivao kao o prethodnom pitanju.

5. Između stranaka nije sporno:

- da je tužiteljica s prednikom tuženika Volksbank d.d. 23. ožujka 2006. sklopio Ugovor o kreditu, kojim joj je odobren i isplaćen kredit u iznosu od 14.098,00 CHF protuvrijednost u kunama.

- da ugovor sadrži odredbu da se korisnik kredita obvezuje platiti banci naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita u visini od 1,10 % od iznosa kredita i naknadu za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva-jednokratnu uplatu premijske stope u visini od 1,95% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja

6. Sporno je da su ugovorne odredbe naknadi za obradu i osiguranju kredita ništetne te da li tužiteljica ima pravo na povrat iznosa koji je tuženiku plaćen po osnovu tih naknada. Tuženik osporava da su sporne ugovorna odredbe o plaćanju naknade za obradu i osiguranje kredita ništetne, tvrdi da su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive i zakonom dopuštena pa stoga ne mogu biti podvrgnute testu poštenja, da se procjena razumljivosti, uočljivosti i jasnoće pojedine odredbe Ugovora ima ocjenjivati od slučaja do slučaja pa je tako u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu tužitelj raspolagao s dovoljno informacija da može procijeniti potencijalno znatne ekonomske posljedice koje bi ta ugovorna odredba mogle imati za njegove financijske

obveze. Tvrdi i da bi tužiteljica trebala dokazati da se o spornim ugovornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo te da je ugovor sklopila kao potrošač. Navodi i da ta odredba ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja. Primarno ističe prigovor zastare tražbine, a osporava i tijek zateznih kamata.

7. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan u cijelosti.

8. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 145/2023, 155/2023) ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

9. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez odredbi za koje tužiteljica tvrdi da su ništetne, budući da ako se ta odredbe izostave, to ne utječe na opstojnost ugovora u cjelini. Stoga ništetnost odredbi o plaćanju naknadi za obradu i osiguranje kredita nema za posljedicu ništetnost cijelog ugovora.

10. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su zaključili prednik tuženika kao davatelj kredita i tužiteljica kao korisnica kredita 23. ožujka 2006. Već iz sadržaja predmetnog ugovora je razvidno da je tužiteljica u tom pravnom poslu potrošač budući da je sklopljen između tužitelja kao fizičke osobe, a namjena kredita je kupnja vozila, pa se u rješavanju istoga trebaju primijeniti mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03”). Prema čl. 81. st. 1. ZPP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZPP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZPP-a propisuje da je

nepoštena ugovorna odredba ništetna. Prema st. 2. tog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

11. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao potrošača u smislu Direktive, jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

12. Tuženikov prigovor zastare je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštenih odredbi iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S

obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13. S obzirom na to da su ništetnost ugovornih odredbo o naknadi za obradu i osiguranje kredita kao prethodno pitanje utvrđene ovom presudom, pa dakle zastara povrata iznosa isplaćenih po tom osnovu nije niti počela teći, nije nastupila zastara niti u odnosu na tražbinu tužitelja kojom potražuje povrat novčanih iznosa plaćenih tuženiku na temelju ništetnih ugovornih odredbi o naknadama za obradu i osiguranje kredita.

13. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

14. Iz Ugovora o kredita koji je predmet ovog spora je razvidno da je riječ o potrošačkom ugovoru sklopljenim s tužiteljicom kao fizičkom osobom za potrebe kupnje vozila, dakle s tužiteljicom kao potrošačem te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužitelj nije mogao utjecati. Iz tog ugovora je nadalje razvidno da je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kredita u visini od 1,10% od iznosa kredita te naknade za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva – jednokratne uplate premijske stope u visini od 1,95% sukladno ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom. Tuženik je u odgovoru na tužbu osporilo tvrdnju da se o ugovornoj odredbi o plaćanju troškova obrade kredita nije pojedinačno pregovaralo, ali nije osporio da je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru tuženika.

15. Tuženik na okolnost da se o spornoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo te da je ista tužitelju bila pojašnjena nije predložio personalne dokaze, dok je tužiteljica na te okolnosti predložila svoje saslušanje.

16. Tužiteljica u svom iskazu navodi da je s prednikom tužene banke Volksbank d.d. sklopila navedeni ugovor o kreditu 23. ožujka 2006. koji između ostalog sadrži i ugovorne odredbe o plaćanju naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita te osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva, da joj kad su pregovarali o ugovoru u banci nije bilo rečeno da i to treba platiti niti joj je bilo pojašnjeno na što se te naknade odnose, ona nije ekonomist nego prodavač, a nije joj bila skrenuta pažnja da se i to naplaćuje, da je kredit sklopila u svrhu kupnje osobnog automobila za vlastite potrebe, da u vrijeme sklapanja ugovora nije obavljala nikakvu poslovnu djelatnost i onda kao i sada radi kao prodavač, zaposlena je u Konzumu, da je pročitala ugovor o kreditu, ali joj nitko nije skrenuo pažnju i na te odredbe, da joj nitko nije objasnio za što se plaća naknada za obradu kredita i naknada za osiguranje kredita, niti u kojem iznosu i zašto baš u tom iznosu, da joj nije jo predložen niti ugovor o osiguranju potraživanja banke po ovom ugovoru niti joj je objašnjeno kakvu konkretnu uslugu za nju predstavlja osiguranje kredita te da je vodila spor s istom bankom u vezi s valutnom klauzulom u

CHF u kojem sporu je uspjela, donesena je pravomoćna presuda kojom je njezin tužbeni zahtjev usvojen.

17. Na temelju iskaza tužiteljice koji je prihvaćen kao vjerodostojan, sud je utvrdio da je tužiteljica s tuženom bankom sklopila potrošački ugovor, da se o predmetnom ugovoru o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, već je tužiteljica potpisala prethodno od tuženika pripremljen i ponuđen joj ugovor o kreditu na čiji sadržaj nije mogla utjecati, da joj nije bilo ukazano na to da plaća i naknade za obradu i osiguranje kredita joj je bilo niti pojašnjeno o kakvim je naknadama riječ i na što se isti odnose te da joj uz ugovor nije predložen niti dan na potpis i ugovor o osiguranju kredita.

18. Dakle, iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je predmetni ugovor o kreditu potrošački ugovor kojim je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kredita od 1,10% od iznosa kredita te naknade za osiguranje kredita u vidu jednokratne uplate premijske stope u visini od 1,95% sukladno ugovoru o osiguranju, koje su bile sastavni dio od tuženika unaprijed pripremljenog tipskog ugovora, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji naknada za obradu kredita, odnosno nisu specificirani stvarni troškovi obrade kredita koji su predniku tuženiku po tom osnovu eventualno nastali, na što se konkretno odnosi ugovorena naknada za osiguranje kredita, na uslugu i/ili trošak, a također ne navodi niti dokazuje da je u vezi ugovaranja osiguranja imala bilo kakvih stvarnih troškova prema osiguravajućem društvu ili svojih troškova poslovanja.

19. Kako su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava iz tih odnosa stranke dužne pridržavati načela savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. Zakona o obveznim odnosima te kako su pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici moraju polaziti od načela jednake vrijednosti davanja iz odredbe čl. 7. tog zakona, to u situaciji kao što je konkretna, kada u ugovoru nije jasno i određeno navedeno koje to troškove banka ima i koje sve troškove naplaćuje iz naknade o obradi kredita te se o spornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, time što banka i jača ugovorna strana prilikom korištenja kredita s osnova jednokratne naknade naplaćuje iznos od 1,10 % od iznosa kredita, takva ugovorna odredba po ocjeni suda uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja, a što znači da je navedena odredba u smislu odredbe članka 81. st. 1 ZZP nepoštena te u smislu odredbe članka 87 st. 1 ZZP ništetna. Dodatno se napominje da iako je tuženik prilikom obrade kredita imao određene troškove, sama činjenica da je trošak obrade određen u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu pokriveni stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Naprotiv da su zaista ugovorenim naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita obuhvaćeni i plaćeni, stvarni troškovi, tada bi ta naknada bila ugovorena u nominalnom iznosu, a ne u postotku od odobrenog iznosa kredita, jer eventualni administrativni troškovi, kao što su trošak rada djelatnika banke, trošak informatičke opreme, trošak razmjene podataka ili baze podataka i dr., nisu određeni visinom odobrenog iznosa kredita. Tužiteljici je u ovom slučaju navedenom ugovornom odredbom nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza plaćanja troškova obrade kredita, koja takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i

obvezama korisnika kredita, potrošača kao jedne, slabije ugovorne strane u odnosu na banku, trgovca kao druge, jače ugovorne strane, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava. Naknada za obradu kredita ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima i to je čini nepoštenom, to utoliko više što je tuženik financijska institucija kojoj je odobravanje kredita jedna od usluga koju ona pruža u okviru svog temeljnog poslovanja te se ista naplaćuje upravo kroz cijenu kredita, odnosno kamatu.

20. Ugovorena obveza tužiteljice na plaćanje naknade za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva određena je unaprijed od strane tuženika u postotku od 1,95%, bez mogućnosti tužiteljice da utječe na sadržaj navedene ugovorne odredbe ili da o istoj pojedinačno pregovara. Riječ je o unaprijed formuliranoj ugovornoj odredbi tuženika sadržanoj u standardiziranom ugovoru, pri čemu tužiteljica nije imala stvarnu mogućnost pregovarati o obvezi plaćanja naknade, o sklapanju ugovora o osiguranju i uvjetima tog ugovora, niti je o bilo kojoj navedenoj okolnosti uopće obaviještena prilikom sklapanja Ugovora o kreditu. Uvjeti osiguranja osiguranja određeni su jednostrano od strane tuženika i osiguratelja koji je isti izabrao, bez da je tužiteljici o tome predložena ikoja informacija. Isto tako, naknada za osiguranje definirana je u unaprijed određenom postotku, iz čega jasno proizlazi da se nije radilo o individualno ugovorenoj naknadi, već o standardiziranom trošku nametnutom potrošaču kao preduvjetu za sklapanje ugovora o kreditu. Tužiteljici prije sklapanja Ugovora o kreditu nije uručen niti prezentiran Ugovor o osiguranju na koji se poziva članak 6.2. Ugovora o kreditu, nisu joj uručeni uvjeti osiguranja, slijedom čega tužiteljica nije bila upoznata s pravima i obvezama koje proizlaze iz navedenog odnosa. Tužiteljici nije bio poznat opseg osiguranja, uvjeti i trajanje osiguranja niti uvjeti eventualnog prestanka osiguranja. Iz odredbe čl. 6.2. Ugovora o kreditu nije jasno na što se odnosi naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva i zašto se ugovara u postotnoj visini premijske stope iz Ugovora o osiguranju potraživanja s osiguravajućom kućom. Nadalje iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da tuženica nije objasnila tužiteljici koje usluge su obuhvaćene ugovorenom naknadom, odnosno koji troškovi tuženice su pokriveni naplatom naknade za osiguranje kredita koji je osiguravala osiguravajuća kuća. Takvim postupanjem tuženik je postupio protivno načelu savjesnosti i poštenja te načelu transparentnosti ugovornih odredbi, budući da tužiteljici nisu pružene jasne i potpune informacije temeljem kojih bi mogla donijeti informiranu odluku o preuzimanju predmetne financijske obveze. Tužiteljica kao potrošač nije mogla sagledati stvarni ekonomski značaj i financijske posljedice predmetne ugovorne odredbe, osobito imajući u vidu da joj nije objašnjeno temeljem kojih kriterija je naknada određena upravo u ugovorenom postotku, što je konkretna protučinidba za navedeno plaćanje, niti postoji li mogućnost sklapanja kredita bez predmetnog osiguranja. Budući da tužiteljica s tuženikom o navedenoj odredbi nije pojedinačno pregovarala niti su istoj prije sklapanja ugovora pružene potpune i jasne informacije o naravi i trošku osiguranja, predmetna odredba kojom je ugovorena obveza plaćanja naknade za osiguranje predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu te je kao takva ništetna.

21. U ovom slučaju nije odlučno pozivanje tuženika na činjenicu da je tužiteljica kao poslovno sposobna osoba preuzela obvezu plaćanja spornih naknada, jer prema članku 2. ZOO-a sudionici u prometu, iako slobodno uređuju obvezne odnose, ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu

društva. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje sve navedene zaključke ovog suda o ništetnosti sporne ugovorne odredbi o plaćanju troškova obrade kredita, jer uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili. Naime, kao što je prethodno već rečeno javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti značaj te ugovorne odredbe i koji troškovi su njome obuhvaćeni, niti je imao takve zakonske ovlasti.

22. S obzirom na to da je tuženik tužiteljici dostavio potvrde iz kojih je razvidno koliko je predniku tuženika platila na ime naknada za obradu i osiguranje kredita, a punomoćnik tuženika se na ročištu održanom 28. rujna 2026. očitovao da visina tužbenog zahtjeva nije sporna, nije bilo potrebe provoditi financijsko vještačenje u svrhu utvrđenja koliko je tužitelj platio tuženiku na ime troškova obrade kredita. Iz postavljenog tužbenog zahtjeva i dostavljene potvrde tuženika proizlazi da je tužiteljica platila predniku tuženika na ime naknade za obradu kredita 722,45 kn/203,97 eura, a na ime naknade za osiguranje kredita 1.536,81 kn/203,97 eura.

23. S obzirom na to da je zbog primjene spornih ugovornih odredbi o plaćanju naknada za obradu i osiguranje kredita o kojima se nije pojedinačno pregovaralo niti su tužiteljici bile pojašnjene prilikom sklapanja ugovora, čime je protivno stavu tuženika iznesenom u odgovoru na tužbu prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, sud je te odredbe ocijenio ništetnima. Smatra se da nepoštene ugovorne odredbe nikad nisu bile ugovorene pa zbog toga ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača. Stoga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez ništetnih odredbi o plaćanju naknada za obradu i osiguranje kredita (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), zbog čega je utvrđeni iznos od 299,86 eura, koji je tužiteljica platila zbog primjene tih ništetnih ugovornih odredbi, tuženik je dužan vratiti tužiteljici na ime povrata stečenog bez osnove.

24. Stoga je sud tužbeni zahtjev tužiteljice usvojio te naložio tuženiku da preplaćeni iznos vratiti tužiteljici, odnosno da mu nadoknadi vrijednost postignute koristi ostvarene uplatama koje je stekao bez osnove, sve sukladno čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima, odnosno odlučeno je kao u toč. I. izreke ove presude.

25. Napominje da dokazi koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

26. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO dužnik koji zakasni s

ispunjenjem novčane obveze duuguje, pored glavnice, i zatezne kamate, pri čemu se temeljem čl. 29. st. 2. ZOO do 31. srpnja 2015. godine stopa zateznih kamata od 16.12.2006. do 31.7.2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022. po stopi koja sa određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine

27. S obzirom na to da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj, zatezne kamate su tužitelju za dosuđene od dana plaćanja naknade za obradu kredita, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

28. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članaka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umještač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Tužiteljica je u ovom slučaju postavila tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 299,68 eura po osnovu povrata stečenog bez osnova, a kao vrijednost predmeta spora je u tužbi naznačio navedeni iznos, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u cijelosti izgubio tuženik, tuženik je obavezan nadoknaditi tužitelju nastale mu troškove postupka u cijelosti, a sud mu je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužitelju je priznat zatraženi trošak sastava tužbe od 50,00 EUR na temelju Tbr. 7/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava obrazloženog podnesaka od 25.11.2025. od 50,00 EUR na temelju Tbr. 8/1 Tarife, trošak zastupanja na ročištu 28.9.2026. od 50,00 EUR na temelju Tbr 9/1 Tarife, sve to uvećano za PDV od 25% na temelju Tbr. 46 Tarife, trošak pristojbe za tužbu od 6,64 EUR i trošak pristojbe za presudu od 30,00 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 286,64 EUR. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u

skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

29. S obzirom na to da tuženik u ovoj parnici nije uspio u cijelosti, njegov zahtjev za naknadu parničnog troška je odbijen.

U Varaždinu 30. rujna 2026.

Sutkinja
Jadranka Orlović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Petrić i partneri d.o.o. Varaždin,
2. Tuženiku po punomoćniku Ivanu Šućuru, odvjetniku u Zagrebu,

Broj zapisa: **9-3088d-f1925**

Kontrolni broj: **0f02f-977e1-e9205**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.